

KSZTAŁCENIE SŁUCHU Z ZASADAMI MUZYKI

Nazwa przedmiotu

Wydział Wokalno - Aktorski

Nazwa jednostki realizującej przedmiot

program studiów

Wokalistyka

Kierunek

Wokalno - Aktorska

Specjalność

-

Specjalizacja

stacjonarne	pierwszego stopnia	obowiązkowy	wykład	grupowe	zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym AMFN
Forma studiów	Poziom studiów	Status przedmiotu	Forma przeprowadzenia zajęć	Tryb realizacji	

ROK I		ROK II		ROK III		ROK IV	
sem. I	sem. II	sem. I	sem. II	sem. I	sem. II	sem. I	sem. II
☒	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐
ZO	ZO	ZO	ZO	Wybór z listy.	Wybór z listy.	Wybór z listy.	Wybór z listy.
ECTS							
3	3	3	3				

Liczba godzin kontaktowych z pedagogiem

180

Liczba godzin indywidualnej pracy studenta

180

punkty ECTS

12

Forma zaliczenia: Z – zaliczenie bez oceny | ZO – zaliczenie z oceną | E – egzamin

Koordynator przedmiotu

Kierownik Katedry Wokalistyki

Prowadzący przedmiot

wykł. Iwona Skiba

i.skiba@amfn.pl

Metody kształcenia

- praca indywidualna
- praca w grupach
- rozwiązywanie zadań
- prezentacja nagrań
- praca z tekstem i dyskusja

Metody weryfikacji efektów uczenia się

- kolokwium pisemne
- kolokwium ustne
- realizacja zleconego zadania

CELE PRZEDMIOTU

- rozwijanie uzdolnień muzycznych w zakresie wrażliwości słuchowej na wysokość dźwięku, barwę, poczucie rytmu, intonację, wyobrażenie, pamięć muzyczną oraz struktury harmoniczne.
- uzyskanie sprawności czytania nut głosem zwłaszcza a'vista oraz rozwijanie umiejętności zapisu lub odtworzenia na instrumencie oraz głosem dyktanda muzycznego obejmującego wszystkie elementy muzyczne.
- zapoznanie studentów z wiadomościami z zakresu teorii muzyki, niezbędnymi do prawidłowego odczytywania, wykonywania i rozumienia zapisu nutowego.
- wprowadzenie do przedmiotu harmonia muzyczna, realizowanego w kolejnych latach edukacji muzycznej.

WYMAGANIA WSTĘPNE

- posiadanie słuchu muzycznego

TREŚCI PROGRAMOWE**semestr I****I. KSZTAŁCENIE SŁUCHU:**

- Śpiewanie gam majorowych i minorowych we wszystkich odmianach oraz tetrachordów w tonacjach do 5 znaków przykluczowych.
- Śpiewanie struktur tonicznych, subdominantowych i dominantowych w tonacjach do 5 znaków przykluczowych.
- Realizacja na fortepianie i głosem kadencji: doskonałej, wielkiej doskonałej, wielkiej doskonałej rozszerzonej, plagalnej, zawieszonej.
- Realizacja (tataizacja) jednogłosowych przebiegów rytmicznych w metrach dwudzielnym i trójdzielnym prostym i złożonym z zastosowaniem pauz i ligatur.
- Czytanie a' vista przebiegów melodycznych i melodyczno-rytmicznych opartych na strukturach gamowych i relacjach kadencyjnych.
- Tworzenie linii basu do jednogłosowych przebiegów melodycznych opartych na budowie okresowej i strukturach kadencyjnych oraz ich realizacja w wielogłosie.
- Tworzenie własnych melodii do podanych schematów rytmicznych w oparciu o struktury kadencyjne i figurację.
- Rozpoznawanie struktur (interwały, trójdźwięki, tetrachordy, kadencje).
- Dyktanda 1 -głosowe melodyczne, rytmiczne i melodyczno-rytmiczne.

- Nauka czytania nut głosem i improwizacji muzycznej według teorii uczenia się muzyki E. Gordona.

II. ZASADY MUZYKI:

- Znajomość podstawowych pojęć muzycznych (nuta, pauza, pięciolinia, takt, metrum, rytm, interwał, gama, tetrachord, akolada, przenośnik oktaowy, diatonika, chromatyka, enharmonia, skala, gama, tonacja).
- Znajomość podstawowych elementów notacji muzycznej (nazwy dźwięków, wartości nut i pauz, sposoby przedłużania dźwięków, znaki chromatyczne, nazwy oktaów, klucze muzyczne).
- Budowanie i określanie interwałów prostych i złożonych. Klasyfikowanie interwałów (konsonans i dysonans, interwał melodyczny i harmoniczny). Znajomość przewrotów interwałów i ich zastosowanie.
- Budowanie gamy majorowej i minorowej w odmianach, znajomość: rodzajów tetrachordów, koła kwintowego, zasad pokrewieństwa gam.
- Budowanie trójdźwięków durowych i mollowych we wszystkich pozycjach, budowanie trójdźwięku zwiększonego i zmniejszonego
- Budowanie kadencji: doskonałej, wielkiej doskonałej, wielkiej doskonałej rozszerzonej, plagalnej, zawieszanej oraz triady harmonicznego tonacji do 3-4 znaków przykluczowych.
- Grupowanie w taktach dwudzielnych prostych i złożonych dwudzielnych i trójdzielnych.
- Analiza harmoniczna struktur melodycznych i harmonicznym w literaturze wokalne.

Podstawowe kryteria oceny (semestr I)

Zaliczenie z oceną na podstawie średniej z:

- kolokwium pisemnego z zasad muzyki (25 %) i kształcenia słuchu (25 %)
- ocen częściowych otrzymywanych przez studenta w czasie trwania zajęć (realizacja ćwiczeń solfeżowych i rytmicznych przygotowanych i realizacja a'vista) (50 %)

semestr II

I. KSZTAŁCENIE SŁUCHU:

- Śpiewanie gam majorowych i minorowych we wszystkich odmianach oraz tetrachordów w tonacjach do 5 znaków przykluczowych.
- Śpiewanie struktur tonicznym, subdominantowym i dominantowym w tonacjach do 5 znaków przykluczowych.
- Realizacja na fortepianie i głosem kadencji: doskonałej, wielkiej doskonałej, wielkiej doskonałej rozszerzonej, plagalnej, zawieszanej.

- Realizacja (tataizacja) jednogłosowych przebiegów rytmicznych w metrach dwudzielnych i trójdzielnych prostych i złożonych z zastosowaniem pauz i ligatur.
- Czytanie a' vista przebiegów melodycznych i melodyczno-rytmicznych opartych na strukturach gamowych i relacjach kadencyjnych.
- Tworzenie linii basu do jednogłosowych przebiegów melodycznych opartych na budowie okresowej i strukturach kadencyjnych oraz ich realizacja w wielogłosie.
- Tworzenie własnych melodii do podanych schematów rytmicznych w oparciu o struktury kadencyjne i figurację.
- Rozpoznawanie struktur (interwały, trójdźwięki, tetrachordy, kadencje).
- Dyktanda 1 -głosowe melodyczne, rytmiczne i melodyczno-rytmiczne.
- Nauka czytania nut głosem i improwizacji muzycznej według teorii uczenia się muzyki E. Gordona.

II. ZASADY MUZYKI:

- Znajomość podstawowych pojęć muzycznych (nuta, pauza, pięciolinia, takt, metrum, rytm, interwał, gama, tetrachord, akolada, przenośnik oktaowy, diatonika, chromatyka, enharmonia, skala, gama, tonacja).
- Znajomość podstawowych elementów notacji muzycznej (nazwy dźwięków, wartości nut i pauz, sposoby przedłużania dźwięków, znaki chromatyczne, nazwy oktaów, klucze muzyczne).
- Budowanie i określanie interwałów prostych i złożonych. Klasyfikowanie interwałów (konsonans i dysonans, interwał melodyczny i harmoniczny). Znajomość przewrotów interwałów i ich zastosowanie.
- Budowanie gamy majorowej i minorowej w odmianach, znajomość: rodzajów tetrachordów, koła kwintowego, zasad pokrewieństwa gam.
- Budowanie trójdźwięków durowych i mollowych we wszystkich pozycjach, budowanie trójdźwięku zwiększonego i zmniejszonego
- Budowanie kadencji: doskonałej, wielkiej doskonałej, wielkiej doskonałej rozszerzonej, plagalnej, zawieszanej oraz triady harmonicznego tonacji do 3-4 znaków przykluczowych.
- Grupowanie w taktach dwudzielnych prostych i złożonych dwudzielnych i trójdzielnych.

Analiza harmoniczna struktur melodycznych i harmoniczných w literaturze wokalnej.

Podstawowe kryteria oceny (semestr II)

Zaliczenie z oceną na podstawie średniej z:

- kolokwium pisemnego z zasad muzyki (25 %) i kształcenia słuchu (25 %)

- ocen częściowych otrzymywanych przez studenta w czasie trwania zajęć (realizacja ćwiczeń solfeżowych i rytmicznych przygotowanych i realizacja a'vista) (50 %)

semestr III**I. KSZTAŁCENIE SŁUCHU:**

- Śpiewanie gam majorowych i minorowych we wszystkich odmianach oraz tetrachordów w tonacjach do 7 znaków przykluczowych.
- Realizacja na instrumencie oraz głosem kadencji: zwodniczej, II- V – I i neapolitańskiej oraz szerszych układów kadencyjnych w tonacjach do 7 znaków przykluczowych z elementami improwizacji (figuracji melodii)
- Realizacja na instrumencie oraz głosem trójdźwięków gamowłasciwych oraz trójdźwięków od wskazanych dźwięków poza tonacją w różnych układach składników wznosząco i opadająco.
- Realizacja na instrumencie oraz głosem D7 we wszystkich przewrotach wraz z rozwiązaniem, D7 bez prymy, D9 w tonacjach do 7 znaków. Realizacja D7 we wszystkich przewrotach i D9 od wskazanych dźwięków.
- Improwizacja głosem struktur na bazie różnorodnych układów kadencyjnych z zastosowaniem figuracji.
- Realizacja jednogłosowych przebiegów rytmicznych w metrach dwudzielnym prostym i złożonym z zastosowaniem grup nieregularnych. Realizacja dwugłosowych przebiegów rytmicznych w metrach prostym i złożonym.
- Czytanie a' vista przebiegów melodycznych i melodyczno-rytmicznych opartych na strukturach gamowych i relacjach kadencyjnych.
- Rozpoznawanie struktur muzycznych (interwałów, trójdźwięków, tetrachordów, D7, D9, ww. kadencji).
- Dyktanda 1 -głosowe melodyczne, rytmiczne i melodyczno-rytmiczne oraz dyktanda harmoniczne oparte na ww. układach kadencyjnych.
- Korekta przebiegów jednogłosowych.
- Tworzenie i realizacja własnych melodii opartych na schematach kadencyjnych wraz z linią basu.
- Nauka czytania nut głosem i improwizacji muzycznej według teorii uczenia się muzyki E. Gordona.

II. ZASADY MUZYKI:

- Budowanie i określanie akordów głównych i pobocznych w tonacjach do 7 znaków przykluczowych.
- Budowanie i określanie kadencji zwodniczej, kadencji II – V – I, neapolitańskiej.
- Budowanie i określanie D7 i innych rodzajów dominanty w tonacjach do 7 znaków przykluczowych.
- Znajomość i stosowanie w przebiegach rytmicznych grup nieregularnych.

- Znajomość odmian progresji i ich budowanie.
- Analiza harmoniczna przykładów z literatury wokalne.

podstawowe kryteria oceny (semestr III)

Zaliczenie z oceną na podstawie średniej z:

- kolokwium pisemnego z zasad muzyki (25 %) i kształcenia słuchu (25 %)
- ocen częściowych otrzymywanych przez studenta w czasie trwania zajęć (realizacja ćwiczeń solfeżowych i rytmicznych przygotowanych i realizacja a'vista) (50 %)

semestr IV

I I. KSZTAŁCENIE SŁUCHU:

- Śpiewanie gam majorowych i minorowych we wszystkich odmianach oraz tetrachordów w tonacjach do 7 znaków przykluczowych.
- Realizacja na instrumencie oraz głosem kadencji: zwodniczej, II- V – I i neapolitańskiej oraz szerszych układów kadencyjnych w tonacjach do 7 znaków przykluczowych z elementami improwizacji (figuracji melodii)
- Realizacja na instrumencie oraz głosem trójdźwięków gamowłaściwych oraz trójdźwięków od wskazanych dźwięków poza tonacją w różnych układach składników wznosząco i opadająco.
- Realizacja na instrumencie oraz głosem D7 we wszystkich przewrotach wraz z rozwiązaniem, D7 bez prymy, D9 w tonacjach do 7 znaków. Realizacja D7 we wszystkich przewrotach i D9 od wskazanych dźwięków.
- Improwizacja głosem struktur na bazie różnorodnych układów kadencyjnych z zastosowaniem figuracji.
- Realizacja jednogłosowych przebiegów rytmicznych w metrach dwudzielnym prostym i złożonym z zastosowaniem grup nieregularnych. Realizacja dwugłosowych przebiegów rytmicznych w metrach prostym i złożonym.
- Czytanie a' vista przebiegów melodycznych i melodyczno-rytmicznych opartych na strukturach gamowych i relacjach kadencyjnych.
- Rozpoznawanie struktur muzycznych (interwałów, trójdźwięków, tetrachordów, D7, D9, ww. kadencji).
- Dyktanda 1 -głosowe melodyczne, rytmiczne i melodyczno-rytmiczne oraz dyktanda harmoniczne oparte na ww. układach kadencyjnych.
- Korekta przebiegów jednogłosowych.
- Tworzenie i realizacja własnych melodii opartych na schematach kadencyjnych wraz z linią basu.

- Nauka czytania nut głosem i improwizacji muzycznej według teorii uczenia się muzyki E. Gordona.

II. ZASADY MUZYKI:

- Budowanie i określanie akordów głównych i pobocznych w tonacjach do 7 znaków przykluczowych.
- Budowanie i określanie kadencji zwodniczej, kadencji II – V – I, neapolitańskiej.
- Budowanie i określanie D7 i innych rodzajów dominanty w tonacjach do 7 znaków przykluczowych.
- Znajomość i stosowanie w przebiegach rytmicznych grup nieregularnych.
- Znajomość odmian progresji i ich budowanie.
- Analiza harmoniczna przykładów z literatury wokalnej.

podstawowe kryteria oceny (semestr IV)

Zaliczenie z oceną na podstawie średniej z:

- kolokwium pisemnego z zasad muzyki (25 %) i kształcenia słuchu (25 %)
- ocen częściowych otrzymywanych przez studenta w czasie trwania zajęć (realizacja ćwiczeń solfeżowych i rytmicznych przygotowanych i realizacja a'vista) (50 %)

Kategorie efektów	EFEKT UCZENIA SIĘ	Kod efektu
Wiedza	posiada znajomość elementów dzieła muzycznego i wzorców budowy formalnej utworów	P6_W_W03
	rozpoznaje i definiuje wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiowania	P6_W_W10
	posiada podstawowe wiadomości w zakresie praktycznego zastosowania wiedzy o harmonii i zdolność analizowania pod tym kątem wykonywanego repertuaru	P6_W_W16
	dysponuje podstawową wiedzą z zakresu dyscyplin pokrewnych pozwalającą na realizację zadań zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)	P6_W_W17
Umiejętności	dysponuje podstawowymi umiejętnościami gry na fortepianie niezbędnymi do właściwego odczytania i realizowania tekstu nutowego	P6_W_U14
	posiada umiejętność właściwego odczytania tekstu nutowego, formy utworu, biegłego i pełnego przekazania materiału muzycznego, odczytania i przekazania idei dzieła	P6_W_U15
	posiada umiejętność rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych, metrycznych, aspektów dotyczących frazowania, struktury harmonicznego itp. w opracowywanych utworach	P6_W_U20
	posiada biegłość w zakresie słuchowego rozpoznawania materiału muzycznego, zapamiętywania go i operowania nim	P6_W_U21
Kompetencje społeczne	umie gromadzić, analizować i w świadomy sposób interpretować potrzebne informacje	P6_W_K01
	umie posługiwać się fachową terminologią z zakresu dziedziny muzyki	P6_W_K11

LITERATURA PODSTAWOWA

- W. Anczykowska-Wysocka, *Kształcenie wokalistów w czytaniu nut głosem*, Gdańsk 2004
- W. Anczykowska-Wysocka, D. Dopierała, E. Głowski, A. Kowalska-Pińczak, R. Szyszko, T. Świerszcz, *Przestrzeń wyobraźni muzycznej. Od tonalności po atonalność*, Gdańsk 2011
- P. Chépélov, B. Menut, *La dictée en musique 1-7*, Editions Henry Lemoine 2008.
- D. Dobrowolska-Marucha, *Dyktanda muzyczne*, cz. I, II, III, PWM, Kraków 2003
- D. Dobrowolska-Marucha, *Jak słuchać aby słyszeć. Szkice z metodyki kształcenia słuchu*, UMFC, Warszawa 2012;

- E. Gordon, *Jump Rigt In: Tonal Register Book 1 and 2*, GIA Publication Inc, 1990
- E. Gordon, *Jump Rigt In: Rythym Register Book 1 and 2*, GIA Publication Inc, 1990
- H. Górski, *Zbiór ćwiczeń interwałowych i melorytmicznych*, Warszawa 2012
- A. Kowalska-Pińczak, *Kształcenie słyszenia linearnego. Od tonalności do atonalności*, Gdańsk 2000.
- B. Pazur, *Nauka improwizacji muzycznej według teorii uczenia się Edwina E.Gordona*, cz. I i II, Lublin 2020
- I. Targońska, *Kształcenie pamięci muzycznej*, CEA Warszawa 1999
- M. Wacholc, *Czytanie nut głosem*, cz. I - III PWM, Kraków, 1992, 1993, 1994
- F. Wesołowski, *Zasady muzyki*, wyd. 17, PWM, Kraków 2017
- Materiały własne wykładowcy

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA

- B. Aleksiejew, D. Blum, *Sistematiczeskij kurs muzykalnowo diktanda*, Muzyka, Moskwa 1991
- J. Dzielska, *Materiały pomocnicze do kształcenia słuchu* cz. I i II, Kraków 2021
- J.Dzielska, L.M.Kaszycki, *Podręcznik do kształcenia słuchu*, Kraków 1998
- J. K. Lasocki, *Solfeż I i II*, Kraków 1999

BIBLIOTEKI WIRTUALNE I ZASOBY ON-LINE (opcjonalnie)

Data modyfikacji	Wprowadź datę	Autor modyfikacji	
Czego dotyczy modyfikacja	czcionka Calibri, rozmiar 11, używać punktorów (jeśli potrzeba)		